

Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken

Jaarverslag 2024

(met bijdragen van de werkgroepen)

Februari 2025

Voorwoord

Geachte lezer,

Als bestuur kijken we met een tevreden gevoel terug op het afgelopen jaar waarin de Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken veertig jaar bestond.

Uit dit jaarverslag, met wederom bijdragen van alle werkgroepen, blijkt dat onze vereniging volop actief is. Er zijn ruim tachtig vrijwilligers die afgelopen jaar allemaal hun steentje hebben bijgedragen. Ze zijn vermeld op de vrijwilligerslijst achterin dit verslag. Sommige vrijwilligers hebben zelfs meerdere taken binnen de verenigingen. Dit blijkt uit het cijfer voor hun naam.

Zonder vrijwilligers, geen vereniging!

Het bestuur bedankt hen dan ook hartelijk voor hun passie, voor hun energie en voor het plezier dat zij uitstralen.

Ook bedankt het bestuur u, als lid van de vereniging, voor het in ons gestelde vertrouwen. Ons ledenaantal groeit nog steeds. Eind 2025 hopen wij het vijftienhonderdste lid te verwelkomen!

Namens het bestuur:

Bé Puister (voorzitter)

Bert Bos (vicevoorzitter)

Anneke Stelling - Middelbrink (secretaris)

Gerrit Heidinga (penningmeester)

Liesbeth Hermans (algemeen bestuurslid)

Gert Martens (algemeen bestuurslid)

Het bestuur van de HVSeO in 2024.

Met v.l.n.r. Bert Bos, Gert Martens, Gerrit Heidinga, Bé Puister, Anneke Stelling en Liesbeth Hermans.

De foto's in dit jaarverslag zijn, tenzij anders vermeld, van Adri van Sleen, Herrie de Vries, Bé Puister en Teun Smit. Frank Peeters verzorgde de eindredactie van het verslag

Jaarverslag 2024 van de Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken

- Tijdens de Algemene Vergadering op 14 maart 2024 was Johan Doeven aftredend als bestuurslid en niet herkiesbaar. Gelet op zijn vele verdiensten is hij benoemd tot erelid. Gert Martens werd gekozen als nieuw bestuurslid.
- Verder is tijdens die bijeenkomst het nieuwe Huishoudelijk Reglement vastgesteld en is de contributie met ingang van 2025 verhoogd naar € 20 (bij automatische incasso € 18).
- Afgelopen jaar is een overzicht gemaakt van de bestuurstaken. Hierbij is ook de onderlinge vervanging geregeld.
- Voor ongeveer 40 leden is een excursie georganiseerd naar enkele kerken in het Groningerland.
- Onze vrijwilligster Harma Prinsen ontving afgelopen jaar een koninklijke onderscheiding, lid van de Orde van Oranje-Nassau, voor haar vele activiteiten met betrekking tot joods Steenwijk.
- Ter gelegenheid van ons veertigjarig jubileum is op 25 mei een Ledendag georganiseerd. Tijdens het officiële gedeelte van het programma werd 's morgens in de Grote Kerk de nieuwe documentaire '40 jaar HVSeO' vertoond. Er waren ongeveer 160 leden aanwezig. 's Middags waren er volop activiteiten in de stad met medewerking van de werkgroepen.
- Het bestuur heeft richtlijnen opgesteld voor het benoemen van een lid van verdienste, van een erelid en/of van een erevoorzitter.
- Er is een ledenonderzoek gehouden waaruit een waarderingscijfer van 8,5 voor de vereniging naar voren kwam. Dat onderzoek leverde tevens een aantal nieuwe vrijwilligers op.
- In 2024 hebben wij ons 1400ste lid ingeschreven.
- We waren tijdens het jaarlijkse Ontzefestival aanwezig met twee kramen.
- Samen met Historische Vereniging IJsselham zijn twee lezingen georganiseerd. Sjef Damhuis vertelde over Steenwijk in nazitijd en Bert Meijerink hield een presentatie over de kunstbunker in Paasloo. Vanwege de grote belangstelling zijn beide lezingen meerdere keren gehouden.
- Mede door de inspanningen van de HVSeO is het schilderij 'Gezicht op de Oosterpoort' van Willem Cordes teruggevonden. Het schilderij is op feestelijke wijze aangeboden aan het Stadsmuseum.
- De werkgroep 'Vraag & Antwoord' werd opgericht met als doel vragen te beantwoorden over de geschiedenis van Steenwijk en omstreken.
- We werkten mee aan de Dag van de Geschiedenis met als thema 'Echt of Nep?' We verzorgden een stadswandeling en werkten mee aan een taxatiemiddag.
- De werkgroep archeologie was actief bij de opgravingen van een oud keienpad aan de Gedempte Turfhaven en bij het blootleggen van een groot urnenveld in het Kornputkwartier.
- De gemeenteraad keurde de plannen goed voor een nieuw museum in de Spijkervetstallen. De HVSeO zal samen met de bibliotheek en de galerie gehuisvest worden in de gebouwen aan de Markt/Onnastraat.
- Het bestuur heeft afgelopen jaar twee keer overleg gevoerd met de contactpersonen van de werkgroepen.
- Enkele vrijwilligers werken aan een nieuwe website.
- De vereniging heeft een nieuwe video-/filmcamera en een A3-scanner aangeschaft.
- Vanuit de Rabo ClubSupport Actie ontvingen we een bedrag van € 1.375,23.
- Tijdens de Vrijwilligersavond is een foto van de keldergewelven onder 'De Heren van de Rechter' aangeboden aan het etablissement. Toen is tevens een minidocumentaire vertoond over deze kelders.
- Er zijn plannen om een werkgroep genealogie op te richten.
- Begin 2024 bedroeg het aantal leden 1392. Er waren 62 opzeggingen waarvan ongeveer de helft vanwege een overlijden. We kregen er 119 nieuwe leden bij. Het aantal leden op 1 januari 2025 komt zo uit op 1449. Dit is inclusief 15 leden in het buitenland.

- We hebben 15 adverteerders in Old Steenwiek en 13 ruilabbonementen met historische verenigingen in de regio.

De Bult, februari 2025.

Anneke Stelling,
Secretaris.

De drukbezochte Algemene Vergadering in 2024 (foto: Liesbeth Hermans).

Werkgroep Archeologie Steenwijk (WAS)

Terugblik

- We zijn aanwezig geweest in de Meenthe waar Nederlands kampioen vuistbijl maken Ernest Mols een lezing gaf over en een demonstratie van het bewerken van vuursteen.
- Ook hebben we een uitleg gekregen over het updaten van de archeologische informatiekaart van de gemeente Steenwijkerland. Er zijn 26 nieuwe vindplaatsen doorgegeven!
- In het kader van het veertigjarig bestaan van de HVSeO zijn er in 't Gemaaltje rondleidingen gehouden voor belangstellenden. Er zijn zo'n dertig bezoekers geweest.
- We hebben medewerking verleend aan het Ontzefestival en aan de Dag van de Geschiedenis.
- Er is meegewerkt aan de opgravingen aan de Gedempte Turfhaven en aan die in het Kornputkwartier.
- We hebben bijdragen geleverd aan het digitaliseren van archeologische objecten voor de Beeldbank.
- Enkele leden hebben lezingen bezocht van de Drents Prehistorische Vereniging.
- We kregen van verschillende kanten boeken cadeau. Ook ontvingen we stenen en vuurstenen werktuigen.
- Er is een bezoek gebracht aan de Oertijdmarkt te Emmen.

Vooruitblik

- Medewerking aan verdere opgravingen in het Kornputkwartier.
- Het maken van een busreis naar Brussel op uitnodiging van Synthegra.
- Een bezoek brengen aan een vuursteenmijn in Rijckholt.
- Een bezoek brengen aan de Zandmotor (voor de kust bij Kijkduin).
- Medewerking verlenen aan de Oude ambachtenmarkt tijdens het Ontzefestival in juli.
- Het houden van een Archeologische wandeling onder leiding van Jan Been.
- Verdere medewerking verlenen aan het vullen van de Beeldbank met foto's van archeologische objecten.
- Het bezoeken van lezingen van de Drents Prehistorische Vereniging.

Namens de werkgroep

Zwaan Beijck

Opgravingen in het Kornputkwartier door het team van de WAS.

Werkgroep Documentaires

Terugblik

- De werkgroep heeft vorig jaar in verband met het veertigjarig bestaan van de Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken een speciale documentaire gemaakt over dat jubileum. Hierin werd onder meer ingegaan op het ontstaan van de vereniging. Ook werden enkele 'miskleunen' van de gemeente onder de aandacht gebracht, zoals de bouw van Prinsenhoven en de afbraak van het oude station. Tevens werd aandacht besteed aan ons lijfblad 'Old Steenwiek', met onder meer het macabere verhaal van Het Moffien. De aandacht ging verder uit naar de Kadastrale Atlas. Vervolgens werden alle werkgroepen uitvoering belicht en keek voorzitter Bé Puister naar de toekomst van onze vereniging. De documentaire werd op de jubileumdag 25 mei in de Grote Kerk en in de bioscoop vertoond. Ook werd een korte impressie van gebeurtenissen van de jubileumdag op Facebook gezet.
- In augustus werd een interview met Klaas Kolk opgenomen. Hij volgde zijn vader Bram Kolk op in de slagerij aan de Korte Woldpromenade. Kolk was de laatste paardenslager van Steenwijk. Hij vertelt openhartig over zijn leven. Zowel privé-zaken als zakelijk aspecten komen aan de orde.
- De documentaire, die past in de serie over oude ambachten, is door Kolk bekeken voordat hij in januari 2025 overleed. De familie vindt het goed dat deze vertoond wordt. Dat gebeurt voor het eerst tijdens de Algemene Vergadering in maart 2025.
- Eind vorig jaar maakte Henk Kok een korte film over de historische opgravingen in het Kornputkwartier. Daar werden sporen van 3000 jaar oude graven gevonden.
- Op de jaarlijkse vrijwilligersavond van afgelopen december werd een korte documentaire vertoond van filmmaker Henk Kok en presentatrice en producer Liesbeth Hermans over de kelders onder de 'Heren van de Rechter'. Een prachtige historische kijk op de functie van deze kelders van het restaurant en van het wijnhuis.

Vooruitblik

- We maken de komende tijd een korte documentaire over De Steenwijker Kamp. We gaan daarbij in op zijn oorsprong, op wat er in de afgelopen eeuwen voor activiteiten plaatsvonden, op hoe groot De Kamp was en op welk deel ervan nog onbewoond is.
- De daaropvolgende documentaire zal gaan over zeventig jaar avondvierdaagse Steenwijk. Het ligt in de bedoeling deze op de Algemene Vergadering in 2026 te vertonen.

Namens de werkgroep

Kobie Storm

Werkgroep Monumentaal Erfgoed

Terugblik

- Door onderbezetting hebben de activiteiten van de werkgroep op een te laag pitje gestaan. Maar na de ledenenquête van het afgelopen jaar kunnen wij drie nieuwe vrijwilligers verwelkomen. Ans Smit, Dirk Heinhuis en Henk Wagter gaan zich inzetten voor het monumentale erfgoed in onze gemeente. Dat geeft ons de mogelijkheid om een aantal zaken op te pakken.
- In het afgelopen jaar heeft de werkgroep zich nogal ingespannen om het waardevolle Welkoop pand voor sloop te behoeden: helaas zonder succes. Kennelijk stond de uitkomst al vast en waren er afspraken gemaakt waar de politiek niet op terug kon of wilde komen.
- Onze excursie op 9 april naar het Groninger 'Hooge Laand' zorgde voor een bus vol enthousiaste deelnemers. Museum Wierdenland en de kerken in Ezinge, Feerwerd, Garnwerd en Oostum waren de moeite beslist waard.
- Op 19 oktober was de Dag van de Geschiedenis, met als thema 'Echt of Nep?' In een aantal stadswandelingen hebben wij laten zien dat veel bouwwerken waar wij met bewondering naar kijken omdat ze mooi en oud lijken, bij nader inzien nep blijken te zijn; zelfs de spits van de 'Steenwieker Toorn'. Voor veel deelnemers was de wandeling een eyeopener. Deze stadswandeling blijft dan ook op ons programma staan.

Stadswandeling "Echt of Nep?"

- Van de twee kleindochters van Jan van Ommen kregen wij een groot aantal van zijn documenten tot onze beschikking. Van Ommen was hier ruim dertig jaar lang actief als architect; eerst voor de gemeente en later als zelfstandige. Zo is een deel van de karakteristieke huizen aan de Tukseweg en in Tuk, waar hij woonde, door hem ontworpen. Inmiddels zijn de documenten gescand en gaan wij overleggen wat ermee kan gebeuren. Wellicht komt het tot een expositie, één of meer artikelen of misschien een stadswandeling. U hoort nader van ons.
- We willen de komende tijd als werkgroep meer woningen en andere gebouwen aandragen die de moeite waard zijn om de status monumentaal erfgoed te krijgen. Daarbij denken we onder meer aan de RSG aan de Stationsstraat, met daarachter de fantastisch mooie werkplaatsen. Het hoofdgebouw is al monument, maar de werkplaatsen nog niet, ondanks dat die uniek zijn in de naoorlogse scholenbouw.

Vooruitblik

- Voor het komende voorjaar staat een excursie naar het zuidelijk Westerkwartier in de provincie Groningen op ons programma. De uitnodiging hiervoor vindt u in Old Steenwiek.
- De stadswandeling 'Echt of nep?' blijft op ons programma staan.
- Aandacht voor het werk van Jan van Ommen.
- De Steenwijker Kamp hoort tot het erfgoed waar wij zuinig op moeten zijn. Luc Greven heeft ons in een lezing over de geboorte van Steenwijk laten zien dat ook de oudere geschiedenis van Steenwijk zich voor een belangrijk deel op De Kamp heeft afgespeeld. Verder onderzoek zou dit aan kunnen tonen.
- Omdat wij meer mankracht ter beschikking hebben, willen wij er ook nog eens op wijzen dat de werkgroep van nut kan zijn als u als eigenaar een mooi oud pand gaat verbouwen. Wij kunnen dan adviseren over wat u wel en niet zou moeten doen, zonder dat wij als architect willen optreden. Deze adviezen zijn gratis voor onze leden; een telefoontje is voldoende om een afspraak te maken.
- We zullen met enige regelmaat onze gemeentebestuurders eraan herinneren dat er nog steeds geen inventarisatie van alle monumentale panden is verschenen.

Namens de werkgroep

Bert Bos

Excursie naar enkele Groninger kerken in 2024.

Werkgroep Fotografie en Beeldarchief

Terugblik

- Het afgelopen jaar is er veel werk verricht door de vrijwilligers van de fotowerkgroep. We hebben veel foto's gescand en veel zoekwerk gehad aan het ontdebelen van de foto's. Bij het beschrijven van opnames valt het trouwens ook lang niet altijd mee om er de goede informatie bij te vinden. Maar gelukkig krijgen we steeds meer inlichtingen via onze beeldbank zelf en van de mensen die de foto's bekijken en er meer over weten.
- We hebben een behoorlijk aantal schenkingen gehad: onder meer een veertigtal glasdia's met afbeeldingen van de Nobelco.
- Tijdens de viering van het veertigjarig bestaan van de HVSeO waren we aan de Markt aanwezig om uitleg te geven over de beeldbank en over wat de fotowerkgroep zo allemaal doet.
- Jaap van Essen is de nieuwe contactpersoon. Deze functie heeft hij overgenomen van Teun Smit die een rol op zich genomen heeft in de nieuwe werkgroep voor de website. Teun blijft wel actief in de fotowerkgroep.
- We hebben verschillende aanvragen gehad voor foto's; onder meer van zusterverenigingen in verband met artikelen en tentoonstellingen.
- Het aantal bezoekers aan het beeldarchief zit in de lift: waren het er in 2023 in totaal 11.568, in 2024 is dat aantal opgelopen tot 13.978 bezoekers. Onder hen zijn belangstellenden uit de hele wereld.
- We hebben contact gehad met de fotogroepen van Museum Giethoorn 't Olde Maat Uus', 'Stichting Oud Meppel' en 'Dorpsarchief Noordwolde'. Daarbij heeft uitwisseling van informatie en van foto's plaatsgevonden.

Vooruitblik

- In 2025 willen we de beeldbank verder perfectioneren en uitbreiden.
- Tevens ligt het in de bedoeling scandagen te houden en daar meer bekendheid aan te geven.
- Ook willen we de samenwerking met andere fotobanken van erfgoedverenigingen versterken en uitbreiden.

Namens de werkgroep

Jaap van Essen

Foto is van Jaap van Essen.

Werkgroep archief en bibliotheek/ICT

Terugblik

- Net voor het begin van 2024 kon de nieuwe NAS geïnstalleerd worden en werd ook de externe Backup-NAS geactiveerd. Een NAS is een draadloze netwerkopslag die je vanuit je netwerk bestuurt. Daarmee hebben we een degelijke basis voor het veiligstellen van alle data van de vereniging, tenminste voor zover een en ander gedigitaliseerd is.
- In de loop van het jaar werd het Wifi-accesspoint opgewaardeerd. Met betere Wifi kon het ontwikkelteam voor onze nieuwe website beter uit de voeten. De ontwikkeling van die nieuwe website vordert gestaag.
- Het is voor de teamleden ook een leerproces in Wordpress (het meest gebruikte content-managementsysteem voor websites).
- Met het oog op de nieuwe website voor de vereniging is ook flink gesleuteld aan de inrichting en het uiterlijk van de beeldbanken. Een en ander zal in de loop van het jaar min of meer parallel aan de nieuwe website van de vereniging beschikbaar komen.
- Tevens is er beeldmateriaal geleverd aan de Meentehof voor hun 'Belevenistafel'. Dat is een middel voor ouderen om herkenbare straten en personen te kunnen bekijken. Een online connectie tussen een 'Belevenistafel' en onze beeldbank is voorgesteld aan de Openbare Bibliotheek, als onderdeel van de toekomstige samenwerking tussen de HVSeO en de bibliotheek.
- Er is een begin gemaakt met het toevoegen van foto's van de boekomslagen van de boeken die in de bibliotheekcatalogus vermeld staan. Zo is ook de catalogus weer aantrekkelijker geworden. Bovendien vergroot een plaatje de herkenbaarheid bij het zoeken naar het boek zelf in de bibliotheek.
- Inmiddels zijn er bijna 700 omslagen toegevoegd aan onze collectie boektitels. Door een fikse schenking van de Openbare Bibliotheek en andere schenkers zitten we op ruim 1.665 titels. Toch ontbreekt er nog een aantal, dat we uiteindelijk toch allemaal boven water hopen te krijgen zodat we ze kunnen toevoegen.

- Het archief van de vereniging werd door een aantal schenkingen van overleden oud bestuursleden belangrijk uitgebreid. Een en ander dient echter nog uitgezocht en beschreven te worden.
- Ook ons archief zal volledig gedigitaliseerd worden, zodat van huis uit gezocht kan worden in deze rijke verzameling.
- Inmiddels zijn de vrijwilligers begonnen met het digitaliseren van de plakboeken van Rijkman Groenink. Die bevatten circa 14.000 artikelen uit de regionale kranten uit de periode van 1970 tot 2020. Op dit moment is al een derde van de totale verzameling gescand en opgenomen in het digitale Knipselarchief. Ze moeten nog grotendeels beschreven worden, maar zijn al volledig doorzoekbaar.
- Ook nieuwe artikelen uit de Oprechte Steenwijker Courant worden daar aan toegevoegd, zodat we ook de 'toekomstige geschiedenis' digitaal toegankelijk hebben.
- Vanwege auteursrechten en copyright zijn de knipsels alleen voor intern gebruik toegankelijk.

Vooruitblik

- Verdere ontwikkeling van de nieuwe website
- De coördinatoren van de werkgroepen en de bestuursleden zullen vanuit huis toegang krijgen tot de data op de NAS; uiteraard volgens een autorisatieprotocol. Daardoor wordt het gemakkelijker om alle verenigingsdata permanent centraal op te slaan en niet meer afhankelijk te zijn van privé computersystemen.
- We zullen verder samenwerken met andere erfgoedinstellingen in de Kop van Overijssel.

Namens de werkgroep

Klaas Steffens

Klaas Steffens geconcentreerd aan het werk

Werkgroep Website

Terugblik

Na een drietal jaren van brainstormen en bouwen is de ICT een belangrijke waarde geworden binnen de HVSeO. Hiermee is een duidelijke stap gezet naar de digitalisering van veel verenigingsactiviteiten. In dit vernieuwingsproces ontstond gaandeweg de sterke behoefte aan een website die ons daarin verder zou kunnen helpen.

De huidige is sterk verouderd, weinig flexibel en kwetsbaar. Derhalve is besloten tot het maken van een geheel nieuwe website met de mogelijkheid te voldoen aan tegemoetkomende wensen en toepassingen.

Medio 2024 is begonnen met de aanvraag van een offerte. Vanwege de hoge kosten van externe partijen hebben vrijwilligers het voor hen onbekende terrein van de websitebouw betreden. Een Oekraïner die zich als vrijwilliger bij de HVSeO had aangemeld, blijkt bijzonder thuis te zijn in websitebouw en vormt het kompas om de juiste weg te bewandelen. De werkgroep bestaat nu uit zes personen.

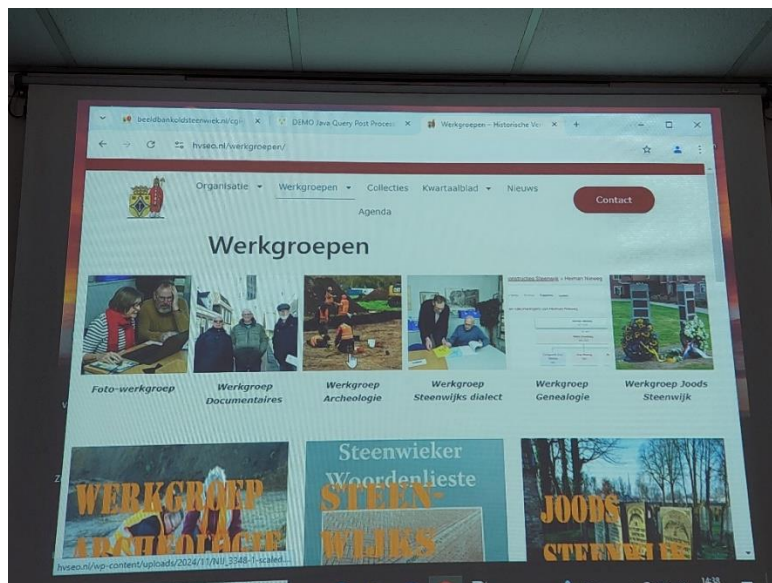
Dusdoende bleek er eind 2024 voorzichtig sprake van de contouren van de nieuwe website: het begin van een geheel up-to-date website die aan onze wensen kan voldoen. Maar bovenal een website die als HVSeO-etalage gaat dienen en de buitenwereld zal uitnodigen kennis te nemen van de rijke historie van Steenwijk en omgeving.

Vooruitblik

- Verder bouwen aan de website en de openingstelling daarvan.
- De website vullen met relevante informatie.
- Een webredactieteam vormen.
- Regels voor gebruik opstellen.

Namens de werkgroep

Teun Smit

Werkgroep Joods Steenwijk

Terugblik

- In de eerste maanden van 2024 is een onderwijsproject ontwikkeld: een *'Gastles in de Gasthuisstraat'*. Hiervoor werkte de Werkgroep Joods Steenwijk samen met de gemeente Steenwijkerland, met de Stichting Stolpersteine Steenwijk, met Vrijheid Steenwijkerland en met het Stadsmuseum. Het werd een wandeling die samen met een gids daadwerkelijk in de Gasthuisstraat kon worden gemaakt, maar die ook aan de hand van een download op eigen gelegenheid te maken was (wat nog steeds mogelijk is). Verder kon met behulp van deze download virtueel door de Gasthuisstraat worden gewandeld. [Klik hier om de Gastles in de Gasthuisstraat te downloaden](#). Burgemeester Bats was bij de eerste les op 5 april aanwezig en hij sprak er de aanwezige scholieren toe.

Gastles in de Gasthuisstraat. Foto: Klaas de Jong.

- Enkele keren is met medewerkers van de gemeente overlegd over het behoud van het Joods erfgoed, over de herdenkingen rond 4 mei en over de invulling van de activiteiten rond tachtig jaar bevrijding. Verder is het onderhoud van de Joodse begraafplaats besproken met de verantwoordelijk ambtenaar.
- Er waren contacten met het Holocaust Herdenkingscentrum *Yad Vashem* in Jeruzalem over onderduikers in de omgeving van Steenwijk.
- Onderzoekers deelden hun 'ontdekkingen' over de oorlogsgeschiedenis van enkele Joodse Steenwijkers. We konden aanvullende informatie verstrekken om hun onderzoek in een breder verband te plaatsen.
- Op de twaalf werkmiddagen en -avonden van de Werkgroep Onderhoud Joodse Begraafplaats waren gemiddeld vijf mensen actief. Er werd niet alleen hard geschoffeld, gesnoeid, geveegd en gewied, ook werd tijdens en na het werk kennis gedeeld over de begraafplaats en over de Joodse geschiedenis van Steenwijk.
- De lettergroep van vier mensen maakte een eigen planning voor het schoonmaken van de 186 grafmonumenten en voor het overschilderen van de teksten. In de zomermaanden waren ze één of twee keer per week op de begraafplaats aan het werk.

- Lily en Joop van der Tuin en Marry en Ulco Bergsma, die vanaf de renovatie in 2000 actief waren, zijn gestopt met de werkzaamheden op de begraafplaats, maar ze blijven de Werkgroep belangstellend volgen. Verder moesten nog enkele vrijwilligers stoppen wegens andere verplichtingen.
- In januari organiseerde de Stichting Stolpersteine een informatieavond voor leden van de Werkgroep Joods Steenwijk en voor bewoners van de huizen waarbij Stolpersteine liggen.
- Acht leden van de Werkgroep Onderhoud Joodse Begraafplaats en zes introducees sloten in oktober het seizoen af met een informatieve wandeling van de Gasthuispoort naar de Markt, waar ze door de Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken bij 'De Heren van de Rechter' op koffie of thee met boterkoek werden getraakteerd.

Onderhoud Joodse begraafplaats. Foto: Marion Grit

Vooruitblik

- De Werkgroep Joods Steenwijk hoopt een goede bijdrage te leveren aan de herdenkingen en vieringen in het herdenkingsjaar 2025. Hierbij zal worden samengewerkt met de gemeente Steenwijkerland en de Stichting Stolpersteine Steenwijk.
- De onderhoudswerkzaamheden op de begraafplaats voortzetten.
- Een rondleiding op de begraafplaats behoort tot de mogelijkheden om de kennis over Joods Steenwijk te delen met belangstellenden.
- Er wordt gekeken naar een manier om de informatie over de graven op de begraafplaats eenvoudig toegankelijk te maken op papier en/of digitaal.
- Onderzocht wordt of de Joodse begraafplaats op de lijst met Gemeentelijke Monumenten kan worden geplaatst.

Namens de werkgroep

Harma Prinsen-de Vroome

Werkgroep Old Steenwiek (redactie)

Terugblik

- Per 1 januari 2024 werd Frank Peeters eindredacteur. Jon Derks heeft in december de redactie verlaten. Nieuwe leden zijn Alie Rusch en Henk Ymker.
- In goed overleg met BijzonderDruk (in het bijzonder met Germa Maring) is een werkschema van vier tienwekelijkse cycli afgewerkt om de kwartaalnummers van 'Old Steenwiek' uit te kunnen brengen.
- In 2024 is er geen extra dik nummer uitgebracht. Ook is er niet gewerkt met speciale nummers.
- Er zijn nog artikelen en onderwerpen genoeg in voorraad, maar de redactie ontvangt graag kopij van binnen en buiten de vereniging.
- Afgelopen jaar verschenen onder meer bijdragen over landgoed De Bult (de serie hierover wordt in 2025 voortgezet), de firma Polak, de Zwarte Bende, Jannes Buitenhuis en de Kanonnen van Steenwijk.
- Op de omslagen van de vier nummers zijn schilderijen van Hendrik Moraal afgebeeld.
- In januari 2024 kreeg de redactie de Taart van de Week. Op onderstaande foto ontbreekt Johan Doeven.
- Frank Peeters is in verband met het veertigjarig bestaan van de HVSeO geïnterviewd over het tijdschrift door de werkgroep documentaires.

Vooruitblik

- Op de omslagen worden afbeeldingen getoond van molens in en rond Steenwijk.
- Er zijn artikelen gepland over de 'Watersnood van 1825', over de avondvierdaagse, over het Gempo-jeugdvoetbaltoernooi en over de mammoet van Steenwijk. In het meinummer zal de aandacht traditiegetrouw uitgaan naar de Tweede Wereldoorlog.
- De redactie blijft proberen om onderwerpen aan bod te laten komen uit de Steenwijker omstreken: plaatsen en buurtschappen uit de voormalige gemeente Steenwijkerwold.
- De redactie hoopt tevens met enige regelmaat 'vaste' onderdelen als 'Panta Rhei', 'Op de plaete' en 'Over 't gedientien' te kunnen plaatsen.

Namens de werkgroep

Frank Peeters

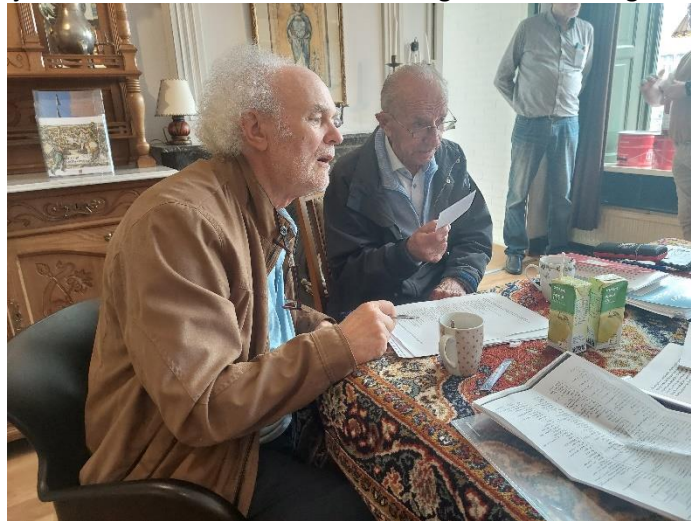

Taart van de week voor het redactieteam. Foto: Sieb van der Laan.

Werkgroep Steenwijks Dialect

Terugblik

- De werkgroep Steenwies Dialect is in 2024 tweemaal fysiek bij elkaar geweest.
- Zoals gebruikelijk is er kopij geleverd aan 'Old Steenwiek' in de vorm van columns van Upko Koenen.
- Er werden aanvullingen op de Steenwieker Woordenlieste besproken.
- In het kader van het veertigjarig jubileum van de HVSeO heeft de werkgroep documentaires een interview gehad met Wil Pit over de bezigheden van onze werkgroep. Tevens werd er van de werkgroep een foto gemaakt.
- Tijdens de Jubileumdag waren Wil Pit en Hendrik Grooters aanwezig in het Stadsmuseum om bezoekers te ontvangen in de hoop dat er aanvullingen zouden komen op de lijst van Steenwijker bijnamen die Hendrik Grooters heeft gemaakt. De oogst bleef helaas beperkt.

Wil Pit inventariseert Steenwijker bijnamen

- Onze bijeenkomst van 9 augustus 2024 werd bijgewoond door Gert Martens, die als bestuurslid van de HVSeO graag kennis wilde maken met onze werkgroep.
- Het bestuur van de HVSeO is het met het besluit eens de Steenwieker Woordenlieste verder slechts digitaal te publiceren als 'alleen lezen' bestand. Eventuele aanpassingen en/of aanvullingen kunnen in voorkomende gevallen alleen worden verwerkt door een lid van de werkgroep.
- Over de wijze van publicatie van de bijnamenlijst kon de werkgroep nog geen overeenstemming bereiken.
- Tenslotte werd de tekst voor de aflevering van 'Over 't gedientien' voor Old Steenwiek nr. 2 van 2025 vastgesteld en heeft Frans de aflevering inmiddels doorgestuurd naar de redactie van het tijdschrift.

Vooruitblik

- De Steenwieker woordenlieste is sinds kort via de beeldbank digitaal in te zien in de bibliotheek van de HVSeO.
- We willen de Steenwijker bijnamenlijst graag digitaliseren. Hierover zal verder contact gehouden worden met het bestuur van onze vereniging
- Nieuwe afleveringen van 'Over 't gedientien' voor nummer 4 van Old Steenwiek 2025 en nummer 2 van Old Steenwiek 2026.

Namens de werkgroep

Frans Keizer

Werkgroep Vraag & Antwoord/Historisch Onderzoek

Terugblik

- Medio 2024 is de nieuwe werkgroep 'Vraag & Antwoord' opgericht. De werkgroep bestaat op dit moment uit twee leden.
- Het eerste doel was om de binnenkomende vragen beter te stroomlijnen, deze op een juiste en snelle wijze te beantwoorden en vraagstellers eventueel door te verwijzen. In 2024 zijn er 34 vragen binnengekomen die, na desbetreffend onderzoek, naar volle tevredenheid van de vraagstellers zijn beantwoord.
- Het tweede doel was, gebruik makend van onderzoek, presentaties te houden en input te verkrijgen ten behoeve van documentaires, lezingen, verslaglegging, etc.
- Tijdens 'Kopje Cultuur' heeft Liesbeth Hermans een lezing gehouden over een bekend Steenwijker bedrijf: Royal Polak Spices.
- Tevens heeft het aanbieden van het schilderij van Willem Cordes van de molen aan de Oosterpoort aan het Stadsmuseum de plaatselijke pers gehaald.
- Derde doel was het samen met de Werkgroep documentaires een film over de keldergewelven van de Heren van de Rechter te maken. Die is op de vrijwilligersavond 2024 getoond.

Vooruitblik

- Om vragen goed te kunnen beantwoorden is onderzoek nodig. Ook kunnen we onderzoek gebruiken voor andere activiteiten. Daarom hebben we in de eerste week van januari 2025 besloten de naam 'Vraag & Antwoord' te wijzigen in 'Historisch Onderzoek'.
- De intentie is om de werkgroep uit te breiden naar drie of vier personen.
- De historie van De Steenwijker Kamp zal in 2025 naar verwachting veelvuldig aan bod komen.

Namens de werkgroep

Gert Martens

Liesbeth Hermans en Gert Martens in onze bibliotheek.

Vrijwilligers actief voor de HVSeO in 2024

Bestuur

Bé Puister

- 2 Gerrit Heidinga
- 3 Liesbeth Hermans
- 2 Gert Martens
- 2 Bert Bos
- Anneke Stelling –
Middelbrink
- Roel Holtland (aspirant)
- Erik Wibbelink (aspirant)

Redactie

- 2 **Frank Peeters**
- 2 Johan Doeven
- 2 Frans Keizer
- 2 Gerrit Heidinga
- Jon Derks
- Alie Rusch
- Henk Ymker

Ledenadministratie

2. Johan Doeven

WAS

Zwaan Beijk

- Wilma van Beek
- Jan Been
- André Bezembinder
- Harry Bruins
- Alie Day
- Annemiek Engwerda
- Henri van Essen
- Hendrik Grooters
- Tjeerd de Jong
- Leo Mulder
- Henri Nijenhuis
- Edwin Schepers
- 2 Joop v.d. Tuin
- Toos de Vries
- Anne Wind
- Sjoukje Martens
- Trudie van Es
- Wendy Verhagen

Fotografie en Beeldarchief

Jaap van Essen

- Lucas Bennen
- Wendy Druif
- Joop Brandsma
- 2 Geert Snijder
- Annie Brand
- Henk de Nekker
- Jan Plat
- 2 Teun Smit
- 4 Klaas Steffens
- Janny v.d. Vegt
- Herrie de Vries
- Hans de Vries
- Ellie Oost
- Eltje Start-Bult

Joods Steenwijk

Harma Prinsen

- Arend Scholten
- Marion Grit
- 2 Josine Gorka
- Josje Jansen
- Klaas de Jong
- Esther Jorissen
- Ria Kramer
- Philip Even
- 3 Liesbeth Hermans
- Rein Knol
- Helga Schmitz
- Martin Smit
- Leo van Lowijde
- Grada Eekhof

Dialect

- 2 **Frans Keizer**
- 2 Joop v.d Tuin
- Truus Hoogwerf-Meijer
- 2 Frank Peeters
- Wil Pit

Monumentaal erfgoed

- 2 **Bert Bos**
- Dea Getreuer
- Dirk Heinhuis
- Ans Smit
- Henk Wagter

Documentaires

Kobie Storm

- Adri van Sleen
- Henk Kok

ICT/bibliotheek

4 Klaas Steffens

- 2 Josine Gorka
- Bote Bakker
- Meine Jonkers
- Theo Pijlman
- Jan Jaap de Vries

Website

2 Teun Smit

- Jordi Brunsting
- Viktor Lesyk
- Wilma van der Linden
- 4 Klaas Steffens
- Carla de Vos

Genealogie (in oprichting)

4 Klaas Steffens

- Marianne Hoogma

Historisch Onderzoek

2 Gert Martens

- 3 Liesbeth Hermans

Hand- en spandiensten

- Bert Mansveld
- Anneke Logtmeijer

De vet gedrukte personen zijn de contactpersonen voor de werkgroepen.